

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 15 februari 1923 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående upphävande av gällande bestämmelse om självskriften för kyrkoherden eller den hans ämbete förestår att vara ordförande i barnavårdsnämnd.

Uti en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 3, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Paulsen* hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, »att Kungl. Maj:t ville — möjligen ock i den mån riksdagens medverkan därtill erfordras — efter inhämtande av riksdagens beslut vidtaga sådan ändring i gällande förordning, att kyrkoherdens eller den hans tjänst förestår självskriften som ordförande i barnavårdsnämnd måtte avskaffas».

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande hemställan, tillåter utskottet sig hänvisa till motionen.

Enligt 2 § i lagen den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn skall i varje skoldistrikt finnas en barnavårdsnämnd med uppgift att i enlighet med nämnda lags bestämmelser taga vård om sådana inom distriktet vistande barn, å vilka lagen äger tillämplighet. Denna nämnd utgöres i stad, där folkskoleväsendet handhaves av stadsfullmäktige, av folkskolestyrelse och eljest, där ej särskild barnavårdsnämnd tillsättes, av skolrådet. Enligt vad en föreliggande statistisk undersökning utvisar funnos den 1 juni 1920 särskilda barnavårdsnämnd

der tillsatta i 34,6 % eller således något mera än en tredjedel av hela antalet skoldistrikt å landsbygden. I skolråd är jämlikt 23 § i gällande förordning om kyrkostämmå samt kyrkoråd och skolråd kyrkoherden eller den hans ämbete förestår ordförande. Enahanda är enligt 27 § i förenämnda lag av den 13 juni 1902 förhållandet beträffande särskild barnavårdsnämnd. Folkskolestyrelse åter har författningsenligt att inom sig för varje kalenderår utse ordförande.

Medelst en inom andra kammaren väckt motion nr 1 har samme motionär bragt jämväl frågan om upphävande av kyrkoherdes självskrivnenhet såsom ordförande i skolråd under innevarande riksdags prövning. I enlighet med hemställan av konstitutionsutskottet i dess utlåtande nr 4 har emellertid riksdagen den 10 i denna månad beslutat, att berörda motion ej skall till någon riksdagens åtgärd förauleda. Såsom av berörda utlåtande framgår var grunden till detta riksdagens beslut, att det i motionen avsedda spörsmålet varit föremål för behandling i det betänkande med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m., som den 30 sistlidne december avgivits av sakkunniga för utredning i fråga om införande i den kyrkliga kommunen av representativt system m. m., samt att, då sålunda spörsmålet i allt fall kunde väntas under den närmaste framtiden i ett större sammanhang komma under riksdagens omprövning, det syntes olämpligt att nu upptaga det till isolerad behandling.

Av det omnämnda betänkandet (sid. 260) framgår, att de sakkunniga såsom en konsekvens av deras i betänkandet framlagda författningsförslag funnit, att kyrkoherdes självskrivnenhet såsom ordförande i särskild barnavårdsnämnd borde upphöra och bestämmelser införas om rätt för sådan nämnd att själv inom sig utse ordförande.

Det i nu förevarande motion framförda spörsmålet har emellertid redan tidigare varit föremål för behandling av fattigvårdslagstiftningskommittén i dess den 19 april 1921 avgivna betänkande angående revision av barnavårdslagstiftningen. Det i nämnda betänkande innefattade förslag till lag om den offentliga barnavården innehåller nämligen förslag, att barnavårdsnämnd — vilken institution enligt förslaget skall finnas i varje barnavårdssamhälle (socken på landet samt stad eller köping med egen kommunalförvaltning) och som bl. a. skall handhava vården om sådana barn, vilka avses i nu gällande lag den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn — skall bland sina ledamöter, av vilka kyrkoherden i församlingen eller hans ställföreträdare själv-

skrivet skall vara en, utse ordförande för en tid av två år. Enligt vad som upplysts i den till innevarande riksdag avgivna berättelsen om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit (sid. 53) har jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1922 särskild sakkunnig tillkallats med uppdrag att inom socialdepartementet biträda med överarbetning av det av fattigvårdslagstiftningskommittén avgivna, ovannämnda förslaget till lag om den offentliga barnavården med därtill hörande författningsförslag; och har i berättelsen tillika uppgivits, att berörda överarbetning, som pågått sedan den 1 september 1922, antagligen kunde avslutas under loppet av innevarande år.

Då såsom av ovan lämnade redogörelse torde framgå grundad anledning finnes till antagande, att det i nu förevarande motion framförda spørsmålet kommer att i en snar framtid i ett större sammanhang bringas under riksdagens omprövning, finner utskottet det ej lämpligt, att samma spørsmål nu på grundval av förevarande motion upptages till fristående behandling.

Utskottet får alltså hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 februari 1923.

På andra lagutskottets vägnar:

BROR PETRÉN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:
från första kammaren: herrar *Bror Petrén*, *von Sydow**, *Alfred Petrén**, *Linder**, greve *Spens*, *Hult**, *Tjällgren* och *Wahl*;
från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar, *Öberg*, *Hagman**, *Karlsson* i Gasabäck, *Hage*, *Nilsson* i Vibberbo, *Holmström* i Stockholm* och *Carlsson* i Solberga*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.